

รูปแบบการนิเทศโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่อง
ทางการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา
Supervisory Model through Professional Learning Community for Teachers of the
Students with Learning Disabilities Under Nakhon Ratchasima Primary
Education Service Area Office

พชร ยังให้ผล* สงวนพงศ์ ขวนชม** สมบูรณ์ ต้นยะ*** และ วรสิทธิ์ รัตนวราหะ****

นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล*

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล**,***

อาจารย์ ดร., คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล****

Pachara Yanghaiphon* Sanguanpong Chuanchom** Somboon Tanya***

and Worasit Ratanawaraha****

Ph.D. Candidate in Education Administration, Faculty of Education, Vongchavalitkul University*

Assistant Professor Dr., Faculty of Education, Vongchavalitkul University**,***

Lecturer Dr., Faculty of Education, Vongchavalitkul University****

Corresponding author E-mail: sarahdukdik@gmail.com

(Received: September 26, 2021; Revised: November 3, 2020; Accepted: November 15, 2021)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพและความต้องการการนิเทศโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับครูผู้สอนนักเรียนบกพร่องทางการเรียนรู้ 2) เพื่อสร้างและพัฒนาแบบการนิเทศโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับครูผู้สอนนักเรียนบกพร่องทางการเรียนรู้ และ 3) เพื่อประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ การนิเทศโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับครูผู้สอนนักเรียนบกพร่องทางการเรียนรู้ การดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพและความต้องการการนิเทศโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับครูผู้สอน นักเรียนบกพร่องทางการเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูผู้สอนนักเรียนบกพร่องทางการเรียนรู้สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา จำนวน 376 คน โดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) เครื่องมือ ที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามที่มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.92 ขั้นตอนที่ 2 การร่างและประเมินความเหมาะสมของรูปแบบ การนิเทศโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับครูผู้สอนนักเรียนบกพร่องทางการเรียนรู้ โดยจัดประชุมกลุ่มสนทนากับ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน โดยการใช้แบบเจาะจง (Purposive Sampling) และขั้นตอนที่ 3 ประเมินความเป็นไปได้และ ความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการนิเทศโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับครูผู้สอนนักเรียนบกพร่องทางการเรียนรู้ กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ ครูผู้สอนนักเรียนบกพร่องทางการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา จำนวน 50 คน โดยการใช้แบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการนิเทศโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่อง ทางการเรียนรู้ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ระดับปานกลาง และความต้องการการนิเทศโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ระดับมาก 2) ความเหมาะสมของรูปแบบ

การนิเทศโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และ 3) ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการนิเทศโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา โดยรวมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: รูปแบบการนิเทศ, ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ, ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้

Abstract

The objectives of this research were: 1) to study the conditions and needs of supervision through professional learning community for teachers of the students with learning disabilities, 2) to create and develop a supervision model through professional learning community for teachers of the students with learning disabilities, and 3) to assess the feasibility and usefulness of the supervision model through professional learning community for teachers of the students with learning disabilities. The research was divided into 3 steps: Step 1 studying the conditions and needs of supervision through the professional learning community for teachers of students with learning disabilities. The samples were 376 teachers of the students with learning disabilities under Nakhon Ratchasima Primary Education Service Area Office by Multi-Stage Random Sampling. The reliability index of the questionnaire was at 0.92 Step 2: Drafting and evaluating the appropriateness of the supervision model through the professional learning community for teachers of the students with learning disabilities through group discussion of 7 experts by purposive sampling, and Step 3: assessing the feasibility and usefulness of the supervision model through the professional learning community for teachers of the students with learning disabilities. The informants were 50 teachers of the students with learning disabilities under the Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office by purposive sampling.

The findings revealed that: 1) Conditions of supervision through professional learning community for teachers of the students with learning disabilities overall was at a moderate level, and the need for supervision through professional learning community for teachers of the students with learning disabilities overall was at a high level. 2) Appropriateness of a supervision model through professional learning community for teachers of the students with learning disabilities overall was at a high level, and 3) The feasibility and usefulness of the supervision through professional learning for teachers of the students with learning disabilities under Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office overall were at a high level.

Keywords: Supervisory Model, Professional Learning Community, Teachers of the Students with Learning Disabilities

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นกระบวนการที่สำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาประเทศและเป็นกระบวนการพัฒนาคน ดังนั้นการศึกษาจึงเป็นรากฐานที่สำคัญอย่างหนึ่งในการพัฒนาคุณภาพของคนในประเทศด้านต่าง ๆ ตลอดชีวิต พระราชบัญญัติการศึกษา

แห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้ให้ความสำคัญของการจัดการศึกษาที่มุ่งให้คนไทยได้รับการพัฒนาโดยกำหนดหลักในการจัดการศึกษาไว้ในมาตรา 10 ว่า การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพหรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาส ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545) จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติแสดงให้เห็นถึงเจตนารมณ์ในการจัดการศึกษาสำหรับบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ เป็นการจัดการศึกษาที่เอื้อประโยชน์ต่อบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ให้ได้รับสิทธิความเสมอภาค การพัฒนาคุณภาพชีวิต การเข้าถึงสิ่งอำนวยความสะดวก และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาตามกฎหมายและกฎกระทรวง โดยรัฐต้องพัฒนาศักยภาพและการเรียนรู้ของบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษในรูปแบบและวิธีการที่เหมาะสม เพื่อแก้ไขปัญหาและอุปสรรคอันเนื่องมาจากสภาพความบกพร่องและความต้องการจำเป็นพิเศษ

กระทรวงศึกษาธิการ (2552) แบ่งประเภทของบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษออกเป็น 9 ประเภท ได้แก่ บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเห็น บุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน บุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา บุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ บุคคลที่มีความบกพร่องทางการพูดและภาษา บุคคลที่มีความบกพร่องทางพฤติกรรมหรืออารมณ์ บุคคลออทิสติกและบุคคลพิการซ้อน ใน 9 ประเภทที่กล่าวมานั้น บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ (Learning Disability: LD) จะมีลักษณะโดยทั่วไปเหมือนกับบุคคลปกติ มีระดับสติปัญญาอยู่ในเกณฑ์ปกติหรืออาจจะสูงกว่าเกณฑ์ แต่ไม่สามารถเรียนรู้ได้เหมือนกับเด็กทั่ว ๆ ไป ความบกพร่องนี้มีผลกระทบโดยตรงต่อการเรียนและการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน โดยเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ เป็นเด็กที่มีความบกพร่องอย่างใดอย่างหนึ่งทางกระบวนการพื้นฐานทางจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับความเข้าใจหรือการใช้ภาษา การพูด การเขียน ซึ่งแสดงออกถึงความบกพร่องทางการฟัง การคิด การพูด การอ่าน การเขียน การสะกดคำ หรือการคิดคำนวณทางคณิตศาสตร์ เด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้สามารถเรียนรู้ได้โดยมีแนวทางในการช่วยเหลือที่ต้องดำเนินการอย่างเป็นขั้นตอนถูกต้องเหมาะสมและต่อเนื่อง จากศึกษางานวิจัยของ ดารณี ศักดิ์ศิริผล (2556) พบว่า เด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษาร้อยละ 75 หากได้รับการจัดการเรียนรู้ที่ถูกต้องเหมาะสม ปัญหาเรื่องความเข้าใจหรือการใช้ภาษาจะลดลง ดังนั้นหากครูผู้สอนไม่มีความเข้าใจเกี่ยวกับความบกพร่องและลักษณะปัญหา ย่อมส่งผลให้การจัดการเรียนรู้ไม่ตอบสนองต่อการเรียนรู้และสภาพความบกพร่อง

การนิเทศการศึกษาถือเป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่สำคัญและเป็นมาตรการที่ต้ออย่างหนึ่งที่มีผลโดยตรงต่อมาตรฐานการจัดการศึกษาและการพัฒนาการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งมีนโยบายมุ่งเน้นในเรื่องการพัฒนาคุณภาพของการศึกษาให้สอดคล้องตามวัตถุประสงค์ของแผนการศึกษาชาติ จึงทำให้การนิเทศมีความจำเป็นและต้องมึรูปแบบที่เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพการจัดการศึกษา และจากการศึกษาสภาพปัญหาการนิเทศการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ปัญหาหลายประการที่ทำให้การนิเทศการศึกษาไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร เนื่องจากผู้บริหารและบุคลากรในโรงเรียนส่วนใหญ่ไม่ตระหนักว่าตนมีส่วนสำคัญที่จะผลักดันให้เกิดการพัฒนาไม่เห็นความสำคัญและประโยชน์ของการนิเทศ คิดว่าเป็นการไปสังเกตการสอนของครูในชั้นเรียน การตรวจสอบประเมิน วิทยากรวิจารณ์จึงไม่ให้ความร่วมมือและไม่รู้จักมุ่งหมายที่แท้จริงของการนิเทศว่าเป็นไปเพื่อความร่วมมือร่วมใจในการพัฒนาบุคลากร (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2550) ดังนั้น การดำเนินการนิเทศภายใน

โรงเรียนจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากโรงเรียนต้องมีการประกันคุณภาพการศึกษา อีกทั้งผู้บริหารและครูจะต้องมีความร่วมมือร่วมใจกันในการพัฒนาการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และหาวิธีการที่จะช่วยให้นักเรียนทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ตามศักยภาพของตนเอง ซึ่งครูต้องมึนวัดกรรมหรือวิธีการเพื่อการศึกษาในการมุ่งผลสัมฤทธิ์ไปที่ผู้เรียน ดังที่ วิชัย วงษ์ใหญ่ (2561) ได้กล่าวว่า ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพจึงเป็นวิธีการที่ใช้ในการพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอน โดยการสร้างบรรยากาศให้ครูได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน การมีคุณค่าร่วมและวิสัยทัศน์ร่วมกัน ไปถึงการเรียนรู้ร่วมกัน และการนำสิ่งที่เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้อย่างสร้างสรรค์ร่วมกัน ช่วยให้ครูไม่โดดเดี่ยวและมีเครือข่ายในการทำงานเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ

ด้วยเหตุผลและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษารูปแบบการนิเทศโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับครูผู้สอนนักเรียนบกพร่องทางการเรียนรู้ เพราะการนิเทศการศึกษาเป็นการช่วยเหลือพัฒนาและสนับสนุนครูให้สามารถปฏิบัติการสอนได้ประสบผลสำเร็จ โดยเฉพาะการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนบกพร่องทางการเรียนรู้ โดยครูผู้สอนนักเรียนบกพร่องทางการเรียนรู้จะพัฒนาการศึกษาให้เกิดผลสำเร็จนั้นต้องมีกระบวนการนิเทศ กระบวนการพัฒนาที่มีความเชื่อมโยงและสัมพันธ์กัน จึงจะทำให้การพัฒนาการศึกษาสำหรับนักเรียนบกพร่องทางการเรียนรู้ประสบผลสำเร็จ

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาสภาพและความต้องการการนิเทศโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับครูผู้สอนนักเรียนบกพร่องทางการเรียนรู้

2.2 เพื่อสร้างและพัฒนารูปแบบการนิเทศโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับครูผู้สอนนักเรียนบกพร่องทางการเรียนรู้

2.3 เพื่อประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการนิเทศโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับครูผู้สอนนักเรียนบกพร่องทางการเรียนรู้

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับครูผู้สอนนักเรียนบกพร่องทางการเรียนรู้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยมีการดำเนินการวิจัย 3 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพและความต้องการการนิเทศโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับครูผู้สอนนักเรียนบกพร่องทางการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ครูผู้สอนนักเรียนบกพร่องทางการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา ทั้ง 7 เขตพื้นที่การศึกษา ปีการศึกษา 2562 จำนวน 16,389 คน

3.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนนักเรียนบกพร่องทางการเรียนรู้สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา ทั้ง 7 เขตพื้นที่การศึกษา ปีการศึกษา 2562 จำนวน 376 คน โดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling)

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามสภาพและความต้องการการนิเทศโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับครูผู้สอนนักเรียนบกพร่องทางการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา โดยแบบสอบถามมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.80 – 1.00 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.92

1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ขั้นตอนที่ 2 การร่างรูปแบบการนิเทศโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับครูผู้สอนนักเรียนบกพร่องทางการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา

2.1 ร่างรูปแบบการนิเทศโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับครูผู้สอนนักเรียนบกพร่องทางการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา โดยการสังเคราะห์เอกสารงานวิจัยและผลจากการศึกษาสภาพ และความต้องการในขั้นตอนที่ 1 นำมาสร้างรูปแบบการนิเทศโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับครูผู้สอนนักเรียนบกพร่องทางการเรียนรู้ ครอบคลุมองค์ประกอบ 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการและเหตุผล 2) วัตถุประสงค์ 3) สารสำคัญรูปแบบ 4) การนำรูปแบบการนิเทศโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสู่การปฏิบัติ และ 5) เงื่อนไขความสำเร็จ

2.2 การประเมินความเหมาะสมร่างรูปแบบการนิเทศโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับครูผู้สอนนักเรียนบกพร่องทางการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา โดยการจัดประชุมกลุ่มสนทนา (Focus Group) ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ด้านการจัดการศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา และด้านพัฒนาครูผู้สอนนักเรียนบกพร่องทางการเรียนรู้ จำนวน 7 คน โดยการใช้แบบเจาะจง (Purposive Sampling) และผู้วิจัยได้สร้างแบบการประเมินประกอบร่างรูปแบบเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scales) ของ Likert โดยแบบประเมินมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.80 – 1.00 นำมาหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) กำหนดระดับความเหมาะสมของรูปแบบตั้งแต่ระดับมากขึ้นไป หรือ 3.50 ขึ้นไป ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00 รูปแบบมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49 รูปแบบมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49 รูปแบบมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50-3.49 รูปแบบมีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49 รูปแบบมีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการนิเทศโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับครูผู้สอนนักเรียนบกพร่องทางการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา

การประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการนิเทศโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับครูผู้สอนนักเรียนบกพร่องทางการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา กับครูผู้สอนนักเรียนบกพร่องทางการเรียนรู้ จำนวน 50 คน โดยการใช้แบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการนิเทศโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับครูผู้สอนนักเรียนบกพร่องทางการเรียนรู้ มีเนื้อหาครอบคลุมตามขั้นตอนที่ 2 จำนวน 5 ด้าน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ผู้วิจัยกำหนดระดับความเป็นไปได้ในแนวทางสู่การปฏิบัติตั้งแต่ระดับมากขึ้นไป หรือ 3.50 ขึ้นไป ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00 หมายถึง รูปแบบมีความเป็นไปได้และเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49 หมายถึง รูปแบบมีความเป็นไปได้และเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายถึง รูปแบบมีความเป็นไปได้และเป็นประโยชน์อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50-3.49 หมายถึง รูปแบบมีความเป็นไปได้และเป็นประโยชน์อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49 หมายถึง รูปแบบมีความเป็นไปได้และเป็นประโยชน์อยู่ในระดับน้อยที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูล คือ การหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการทดสอบทีแบบกลุ่มตัวอย่างเดียว (One Sample t-test)

4. ผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพและความต้องการการนิเทศโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับครูผู้สอนนักเรียนบกพร่องทางการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นราชสีมา

1.1 สภาพการนิเทศโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับครูผู้สอนนักเรียนบกพร่องทางการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นราชสีมา แสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการศึกษาศภาพการนิเทศโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับครูผู้สอนนักเรียนบกพร่องทางการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นราชสีมา

สภาพการนิเทศโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับครูผู้สอน นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้	ระดับการปฏิบัติ		การแปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
1. การประชุมวางแผนร่วมกันระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศ	3.51	0.73	มาก
2. การเลือกประเด็นหรือปัญหาร่วมกันเพื่อหาแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนา	3.47	0.11	ปานกลาง
3. การให้ความรู้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศ	3.18	0.92	ปานกลาง
4. การจัดทำแผนการนิเทศร่วมกันระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศ	3.44	0.59	ปานกลาง
5. การสังเกตการสอน	3.45	0.16	ปานกลาง
6. การประชุมให้ข้อมูลย้อนกลับทบทวนปัญหาหรือประเด็นเพื่อหาแนวทางในการพัฒนาต่อไป	3.44	0.03	ปานกลาง
7. การสรุปและประเมินผลการนิเทศการสอน	3.34	0.15	ปานกลาง
รวม	3.40	0.64	ปานกลาง

จากตารางที่ 1 พบว่า สภาพการนิเทศโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นราชสีมา โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.40$, S.D. = 0.64) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การประชุมวางแผนร่วมกันระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.51$, S.D. = 0.73) รองลงมา คือ การเลือกประเด็นหรือปัญหาร่วมกันเพื่อหาแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.47$, S.D. = 0.11) และอันดับสุดท้าย คือ การให้ความรู้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.18$, S.D. = 0.92)

1.2 ความต้องการการนิเทศโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับครูผู้สอนนักเรียนบกพร่องทางการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา แสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการศึกษาความต้องการการนิเทศโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาโดยภาพรวม

ความต้องการการนิเทศโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับ ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้	ระดับความต้องการ		การแปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
1. ด้านข้อมูลสารสนเทศ	4.46	0.44	มาก
2. ด้านหลักสูตรและการใช้หลักสูตร	4.26	0.61	มาก
3. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.29	0.47	มาก
4. ด้านการจัดสภาพแวดล้อมสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่อง ทางการเรียนรู้	4.25	0.76	มาก
รวม	4.31	0.35	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ความต้องการการนิเทศโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.31, S.D. = 0.35) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านข้อมูลสารสนเทศ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.46, S.D. = 0.44) รองลงมา คือ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.29, S.D. = 0.47) และอันดับสุดท้าย คือ ด้านการจัดสภาพแวดล้อมสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.25, S.D. = 0.76)

ขั้นตอนที่ 2 การร่างรูปแบบการนิเทศโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับครูผู้สอนนักเรียนบกพร่องทางการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา

2.1 ผู้วิจัยสังเคราะห์เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และศึกษาสภาพและความต้องการจากขั้นตอนที่ 1 แล้ว นำมาสร้างรูปแบบการนิเทศโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับครูผู้สอนนักเรียนบกพร่องทางการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา ครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับ 1) หลักการและเหตุผล 2) วัตถุประสงค์ 3) สารสำคัญรูปแบบ ประกอบด้วย (3.1) ด้านประชุมวางแผนร่วมกันระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศ (3.2) ด้านการเลือกประเด็นหรือจะปรับปรุงและพัฒนา (3.3) ด้านให้ความรู้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน (3.4) ด้านการจัดทำแผนการนิเทศร่วมกันระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศ (3.5) ด้านการสังเกตการสอน (3.6) ด้านการประชุมให้ข้อมูลย้อนกลับทบทวนประเด็นที่จะสังเกตการสอนครั้งต่อไป และ (3.7) ด้านการสรุปและประเมินผล 4) การนำรูปแบบการนิเทศโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสู่การปฏิบัติ และ 5) เงื่อนไขความสำเร็จ

2.2 การประเมินความเหมาะสมร่างรูปแบบการนิเทศโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับครูผู้สอนนักเรียนบกพร่องทางการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 การประเมินความเหมาะสมร่างรูปแบบการนิเทศโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับครูผู้สอนนักเรียน
บกพร่องทางการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

รูปแบบ	ความเหมาะสม		การแปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
1. หลักการและเหตุผล	4.57	0.53	มากที่สุด
2. วัตถุประสงค์	4.57	0.53	มากที่สุด
3. สารสำคัญ	4.56	0.28	มากที่สุด
4. การนำรูปแบบการนิเทศโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สู่การปฏิบัติ	4.65	0.15	มากที่สุด
5. เงื่อนไขการนำรูปแบบไปสู่ความสำเร็จ	4.75	0.17	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.58	0.37	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 พบว่า ผลการประเมินความเหมาะสมร่างรูปแบบการนิเทศโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับครูผู้สอนนักเรียนบกพร่องทางการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา โดยผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่าโดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.37) และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านเงื่อนไขการนำรูปแบบไปสู่ความสำเร็จ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.75$, S.D. = 0.17) รองลงมา คือ การนำรูปแบบการนิเทศโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสู่การปฏิบัติ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 0.15) และอันดับสุดท้าย คือ ด้านสารสำคัญมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.28)

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการนิเทศโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับครูผู้สอนนักเรียนบกพร่องทางการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา

ผลการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการนิเทศโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับครูผู้สอนนักเรียนบกพร่องทางการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา โดยครูผู้สอนนักเรียนบกพร่องทางการเรียนรู้ ดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 การประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์รูปแบบการนิเทศโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
สำหรับครูผู้สอนนักเรียนบกพร่องทางการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา

รูปแบบ	ความเป็นไปได้				ความเป็นประโยชน์			
	$\bar{X}$	S.D.	t	p	$\bar{X}$	S.D.	t	p
1. หลักการและเหตุผล	4.84	0.50	18.45**	.00	4.92	0.34	29.29**	.00
2. วัตถุประสงค์	4.54	0.64	11.28**	.00	4.66	0.51	15.65**	.00
3. สารสำคัญ	4.50	0.13	52.91**	.00	4.57	0.11	65.19**	.00
3.1 ด้านประชุมวางแผนร่วมกันระหว่าง ผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศ	4.28	0.23	23.12**	.00	4.36	0.24	24.73**	.00
3.2 ด้านการเลือกประเด็นหรือจะปรับปรุง และพัฒนา	4.43	0.44	14.76**	.00	4.46	0.39	16.85**	.00

ตารางที่ 4 (ต่อ)

รูปแบบ	ความเป็นไปได้				ความเป็นประโยชน์			
	$\bar{X}$	S.D.	t	p	$\bar{X}$	S.D.	t	p
3.3 ด้านให้ความรู้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน	4.55	0.31	23.39**	.00	4.65	0.26	29.95**	.00
3.4 ด้านการจัดทำแผนการนิเทศร่วมกันระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศ	4.50	0.31	22.06**	.00	4.56	0.27	27.25**	.00
3.5 ด้านการสังเกตการสอน	4.66	0.24	33.04**	.00	4.70	0.22	37.25**	.00
3.6 ด้านการประชุมให้ข้อมูลย้อนกลับ ทบทวนประเด็นที่จะสังเกตการณ์สอนครั้งต่อไป	4.51	0.27	25.76**	.00	4.63	0.23	34.20**	.00
3.7 ด้านการสรุปและประเมินผล	4.58	0.29	25.47**	.00	4.61	0.27	28.21**	.00
4. การนำรูปแบบการนิเทศโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสู่การปฏิบัติ	4.59	0.42	17.99**	.00	4.61	0.37	20.99**	.00
5. เงื่อนไขการนำรูปแบบไปสู่ความสำเร็จ	4.56	0.31	23.55**	.00	4.63	0.30	26.32**	.00
รวมเฉลี่ย	4.60	0.20	37.77**	.00	4.67	0.12	65.02**	.00

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4 พบว่า ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการนิเทศโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา ค่าเฉลี่ยสูงกว่าเกณฑ์ ($\bar{X} = 3.50$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. สรุปและอภิปรายผล

การพัฒนาการนิเทศโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา สรุปและอภิปรายผล ดังนี้

5.1 จากการศึกษาสภาพการนิเทศโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ระดับปานกลาง และความต้องการการนิเทศโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการปฏิบัติการนิเทศโดยใช้ชุมชนทางวิชาชีพครู สำหรับครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ยังเป็นเรื่องใหม่ครูและผู้บริหารยังไม่เข้าใจในกระบวนการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ซึ่งเป็นกระบวนการที่ต้องทำงานร่วมกันเป็นทีมระหว่างผู้บริหารและครูเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สะท้อนผลเพื่อพัฒนา ดังนั้น จึงควรสร้างความตระหนักและความเข้าใจให้กับผู้บริหารครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ โดยการขับเคลื่อนจากนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและแต่งตั้งคณะกรรมการหรือทีมงานการนิเทศเข้ามามีบทบาทเพื่อให้สถานศึกษามีการนิเทศโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิชาภัทร วิลเลียม และฉลอง ชาตบุระชีวิน (2560) พบว่า สภาพการนิเทศภายในโดยใช้กระบวนการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีสภาพอยู่ในระดับปานกลาง และความต้องการการนิเทศภายในโดยใช้กระบวนการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้

ในโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความต้องการอยู่ในระดับมาก และสุกัญญา ลิ้มเจริญ (2563) พบว่า การนิเทศภายในโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูโรงเรียนเทศบาล 3 (วัดบ้านอ้อย) มีสภาพอยู่ในระดับปานกลาง และความต้องการการนิเทศภายในใช้กระบวนการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ของครูโรงเรียนเทศบาล 3 (วัดบ้านอ้อย) มีความต้องการอยู่ในระดับมาก

5.2 การประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการนิเทศโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา ประกอบไปด้วย 5 ส่วน

- 1) หลักการและเหตุผล
- 2) วัตถุประสงค์
- 3) สารสำคัญ
- 4) การนำรูปแบบการนิเทศโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสู่การปฏิบัติ และ
- 5) เงื่อนไขการนำรูปแบบไปสู่ความสำเร็จ

โดยการประเมินความเหมาะสมของร่างรูปแบบจากผู้ทรงคุณวุฒิจากการจัดประชุมสนทนากลุ่ม พบว่า โดยภาพมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากรูปแบบการนิเทศโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ได้มาจากที่ผู้วิจัยหาศึกษา/วิเคราะห์เอกสาร ตามหลักเกณฑ์ แนวคิด การนิเทศการศึกษา ทฤษฎีชุมชนแห่งการเรียนรู้สภาพและความต้องการการนิเทศโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา จากความคิดเห็นของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา ความจำเป็นที่ประเทศไทยต้องปฏิรูปการศึกษาเพื่อให้ระบบการศึกษาเป็นกลไกหลักของการขับเคลื่อนประเทศภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับใหม่ กรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 – 2579) และกรอบทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564) เพื่อให้สามารถนำไปสู่การพัฒนาประเทศอย่างมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนอีก 20 ปี ข้างหน้า และการสร้างคนให้มีทักษะในศตวรรษที่ 21 เป็นปัญหาระดับชาติ จึงต้องยึดแนวคิดการสร้างชุมชนการเรียนรู้ที่เกี่ยวกับความตระหนักถึงความสำคัญของการเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีความสุข สามารถคิดและปฏิบัติร่วมกัน มีจุดมุ่งหมายและทิศทางเดียวกันเพื่อมุ่งนำไปสู่การพัฒนาชุมชนให้เกิดการเรียนรู้พัฒนาไปสู่ “ชุมชนแห่งการเรียนรู้” (Learning Community) ระบบการเรียนรู้มีภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นแกนกลางการพัฒนาอนุรักษ์และฟื้นฟูระบบนิเวศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อวิถีชีวิต สอดคล้องกับ DuFour and Eaker (1998) ที่ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับ ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ว่าเป็นแบบของกระบวนการพัฒนาโรงเรียน ที่เปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของโรงเรียนและชุมชนโดยรอบ จะก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งแก่นักเรียน ครู และนักการศึกษา คือ ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่ลึก กว้าง และสามารถเชื่อมโยงได้ซึ่งเกิดขึ้นทั้งกับนักเรียนและครูช่วยให้ครูและนักการศึกษาประเมินสถานการณ์จริงในโรงเรียนและเขตพื้นที่การศึกษาของตนได้และผลจากงานวิจัยดังกล่าวยังมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ อธิศ ไชยศิริพันธ์ (2563) พบว่า รูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และสุกัญญา ลิ้มเจริญ (2563) พบว่า รูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูโรงเรียนเทศบาล 3 (วัดบ้านอ้อย) มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

5.3 ผลจากการประเมินความเป็นไปได้และความมีประโยชน์ของรูปแบบการนิเทศโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าเกณฑ์ ($\bar{X} = 3.50$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกหัวข้อ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา ได้กำหนดนโยบายให้มีการบริหารงานเชิงบูรณาการเป็นสำนักงานเขตแห่งวัดกรรมการเรียนรู้ใช้ข้อมูลสารสนเทศและการวิจัยและพัฒนาในการขับเคลื่อนคุณภาพ โดยนำรูปแบบการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมิน และรายงานผลอย่างเป็นระบบ มีนโยบายในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอีกทั้งมีเป้าประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้คิดริเริ่มและสร้างสรรค์นวัตกรรมมีความรู้มีทักษะและคุณลักษณะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 มีการกำหนดแผนงานการขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้สู่การ

ปฏิบัติในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาด้วยการสร้างความตระหนักให้กับบุคคลที่เกี่ยวข้องโดยนำเรื่องเข้าวาระการประชุมต่างๆ เช่นที่ผู้บริหารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาการประชุมผู้บริหารสถานศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา มีการกำหนดแนวทางการขับเคลื่อนกระบวนการ PLC สู่การปฏิบัติในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา และเมื่อพิจารณาหัวข้อสาระสำคัญรายด้านพบว่า ด้านสังเกตการณ์สอนมีความเป็นไปได้และมีความเป็นโยชน์มากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในขั้นตอนการสังเกตการณ์สอนมีความสำคัญเป็นลำดับแรกในการที่จะทำให้รู้ว่าการจัดการเรียนการสอนเป็นการเรียนการสอนเป็นอย่างไร แผนการจัดการเรียนรู้ สื่อการสอนที่พัฒนาขึ้นสามารถนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพหรือไม่ รวมไปถึงครูมีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้หลากหลายและสอดคล้องหรือไม่ และจากขั้นตอนนี้ผู้บริหารและครูสามารถนำผลจากการสังเกตการณ์สอนมาร่วมกันสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) ดังที่ Sergiovanni (1994) ได้กล่าวว่า ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เป็นสถานที่สำหรับ “ปฏิสัมพันธ์” ลด “ความโดดเดี่ยว” ของมวลสมาชิกวิชาชีพครูของโรงเรียนในการทำงาน ซึ่งผู้บริหารและครูจะได้รับการสะท้อนผล วิเคราะห์และอภิปรายผลการสังเกตการณ์สอนร่วมกัน ประชุมร่วมกันวิพากษ์ถึงจุดแข็งและจุดที่ควรพัฒนาในการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้/ตัวชี้วัดที่กำหนด ตลอดจนการวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ นักเรียนเกิดทักษะและคุณลักษณะที่คาดหวัง พฤติกรรม เกี่ยวกับทักษะกระบวนการคิดที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนได้อย่างมีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อธิศ ไชยศิริพันธ์ (2563) พบว่า รูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา มีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด และสุกัญญา ลิ้มเจริญ (2563) พบว่า รูปแบบนิเทศภายในโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูโรงเรียนเทศบาล 3 (วัดบ้านอ้อย) มีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

6. ข้อเสนอแนะ

6.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

6.1.1 จากประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการนิเทศโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา พบว่า ความเหมาะสมของรูปแบบอันดับสุดท้าย คือ หลักการและเหตุผล และวัตถุประสงค์ จึงเสนอแนะให้ผู้บริหารได้มีการประชุมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกำหนดกำหนดหลักการและเหตุผล และวัตถุประสงค์ของรูปแบบการนิเทศโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่ชัดเจน เพื่อการปฏิบัติการนิเทศอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

6.1.2 จากผลการตรวจสอบความเป็นไปได้และความมีประโยชน์ของรูปแบบการนิเทศโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา พบว่า ความเป็นไปได้และความมีประโยชน์ อันดับสุดท้าย คือ ด้านประชุมวางแผนร่วมกันระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศ จึงเสนอแนะให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา มีการวางแผนการนิเทศ กำกับติดตามการปฏิบัติของเขตพื้นที่ในการลงสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาที่อยู่ในสังกัดอย่างต่อเนื่อง

6.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

6.2.1 ควรศึกษาต่อยอดจากรูปแบบการนิเทศโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ในลักษณะเดียวกันนี้ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเขตอื่น ๆ ระดับภาคหรือระดับประเทศ

6.2.2 ควรมีการพัฒนารูปแบบการนิเทศโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ให้กับครูที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการนิเทศภายใน ในระดับสถานศึกษาหรือระดับเขตพื้นที่การศึกษา

6.2.3 ควรมีการทดลองใช้รูปแบบการนิเทศโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ที่ได้จากการวิจัยและพัฒนาครั้งนี้โดยศึกษาเปรียบเทียบระหว่างผลการใช้แนวทางการนิเทศภายในกับโรงเรียนต่างสังกัดกัน

7. รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 (ฉบับที่ 2) และที่แก้ไขเพิ่มเติม

พุทธศักราช 2545. กรุงเทพฯ: สยามสปอร์ต ซินดิเคท.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). กำหนดประเภทและหลักเกณฑ์ของคณิศรทางการศึกษา พุทธศักราช 2552.

กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.

ดารณี ศักดิ์ศิริผล. (2556). การศึกษาภาวะสมาธิสั้นในเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ในเขตกรุงเทพมหานคร.

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. กรุงเทพฯ

นิชาภัทร วิลเลียม และฉลอง ชาตรุประชีวิน. (2560). การพัฒนาการนิเทศภายในโดยใช้กระบวนการชุมชน

แห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

ลักทอง วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 23(2), 120-136.

วิชัย วงษ์ใหญ่. (2561). ขอบฟ้าใหม่แห่งการเรียนรู้สู่การสร้างอนาคต. กรุงเทพฯ: จรัสสินทวงศการพิมพ์.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550). คู่มือดำเนินการพัฒนาหลักสูตรการพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลง

เพื่อรองรับการกระจายอำนาจสำหรับครูและศึกษานิเทศก์. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและ

ราชกิจจานุเบกษา.

สุกัญญา ลิ้มเจริญ. (2563). การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมศักยภาพ

ในการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนเทศบาล 3 (วัดบ้านอ้อย). วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มมร.

วิทยาเขตอีสาน, 1(3), 23-37.

อติศ ไชยศิริจันทร์. (2563). การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียน

มัธยมศึกษา (วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.

ภาษาอังกฤษ

DuFour, R., & Eaker, R. (1998). *Professional Learning Communities at Work: Best Practices for Enhancing Student Achievement*. Bloomington, IN: National Educational Service.

Sergiovanni, T. J. (1994). Organizations or Communities? Changing the Metaphor Changes the Theory. *Educational Administration Quarterly*, 30, 214-226.